

* * *

Rada pre reklamu, Šustekova 51, 851 04 Bratislava

Arbitrážny nález**k sťažnosti zaevidovanej pod č. 55 (09-13)**

Arbitrážna komisia Rady pre reklamu (ďalej len „Komisia“) ako orgán Rady pre reklamu (ďalej len „Rada“) príslušný podľa článku 5 Etického kódexu reklamnej praxe (ďalej len „Kódex“) postupom podľa § 24 Opčného protokolu k Etickému kódexu reklamnej praxe o reklamnej praxi pri šírení mediálnej komerčnej komunikácie (ďalej len „Protokol“) a podľa Rokovacieho poriadku Arbitrážnej komisie Rady pre reklamu (ďalej len „Poriadok“) s poukazom na § 130 ods. 1 a 4 a § 131 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách) (ďalej len „Zákon“) **vydáva** po predbežnom posúdení sťažnosti spravodajským senátom Arbitrážnej komisie Rady pre reklamu (ďalej len „senát“) v súlade s § 24 Protokolu a čl. V ods. 1 a 2 Poriadku tento

n á l e z :

Šírením mediálnej komerčnej komunikácie (dňa 17.12.2024) v televíznom vysielaní TV Dajto, strana Protokolu – vysielateľ televíznej programovej služby spoločnosť MARKÍZA SLOVAKIA, spol. s r. o., Bratislava

neporušila pravidlá Protokolu
vrátane pravidiel doň recipovaných zo Zákona.

Odôvodnenie**I. Obsah sťažnosti**

1. Rade bola z titulu vecnej príslušnosti Radou pre mediálne služby postúpená dňa 23. 12. 2024 na vybavenie sťažnosť fyzickej osoby, okres Bratislava voči šíreniu mediálnej komerčnej komunikácie vo vysielaní TV Dajto.

2. Sťažovateľ uvádza, že dňa 17.12.2024 bola v čase cca o 15:25 hod vysielaná na TV stanici Dajto reklama na spoločnosť Heureka, ktorá podľa názoru sťažovateľa porušuje legislatívu tým, že jej začiatok je značne hlasnejší ako zvyšok reklamy a reklamy ostatné.

II. Popis predmetu sťažnosti

3. V časovom úseku od 15:10 hod do 15:40 hod boli sledované reklamné bloky (komunikáty), vysielané dňa 17.12.2024 na programovej službe TV Dajto.

4. Počas reklamného bloku bol v čase cca 15:31:51 hod odvysielaný aj 30 sekundový reklamný spot (reklamný oznam) ktorý propaguje portál (cenový porovnávač) heureka.sk. Spot sa začína zobrazením mladej ženy, ktorá vchádza do bytu s krabicami, kde ju privíta druhá mladá žena. Nasledujú scény, v ktorých sú obe mladé ženy zobrazené pri vykonávaní spoločných aktivít. Na pozadí deja reklamy sa v obraze objavujú vybrané ponuky produktov a vyhľadávací portál heureka.sk. Zvuková zložka pozostáva z hudobnej skladby na pozadí voice-overu v znení: „S Heureka nakúpíte nielen vianočné darčeky vždy najvýhodnejšie. Využite našu novú funkciu skutočných zliav a majte istotu, že nakupujete za tú najlepšiu cenu. Vyberajte múdro. Vyberajte úžasne na Heureka.sk alebo v aplikácii.“

III. Pôsobnosť Protokolu

5. Šíriteľ je stranou Protokolu podľa § 2 ods. 3 písm. a) Protokolu, preto je daná personálna pôsobnosť Protokolu.

6. Protokol sa vzťahuje na komunikát, na ktorý sa vzťahuje Kódex, šírený v televíznom vysielaní. Komunikát sa šíril prostredníctvom televíznej programovej služby strany Protokolu.

7. Predmetný komunikát sa šíril prostredníctvom televízneho vysielania šíriteľa na území Slovenskej republiky, preto je daná teritoriálna pôsobnosť Protokolu.

8. K šíreniu predmetnej reklamy došlo po dni, v ktorom sa stal podľa § 33 ods. 1 Protokol záväzný voči šíriteľovi, čím je daná aj časová pôsobnosť Protokolu.

IV. Východiská posudzovania reklamy

9. Protokol v súlade s jeho účelom nadväzuje predovšetkým na čl. 25 Kódexu (odsek 3 preambuly Protokolu), ktorého podstatou je zabrániť šíreniu reklamy, pokiaľ je potenciálne v rozpore so zákonom. Protokol preto vychádza zo zákonných ustanovení právneho poriadku Slovenskej republiky regulujúcich mediálnu komerčnú komunikáciu v televíznom vysielaní, rozhlasovom vysielaní a v audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie (odsek 6 preambuly Protokolu).

10. V nadväznosti na to aj Komisia priamo či prostredníctvom svojho senátu posudzuje šírenie reklamy v rámci etických pravidiel Protokolu recipujúcich zákonné ustanovenia regulujúce šírenie reklamy tak, že pri posudzovaní súladu s pravidlami Protokolu vychádza z toho, či môže šírená reklama obstáť popri zákonných ustanoveniach, ktoré Protokol recipuje.

11. Na rozdiel od ustanovení vlastného Kódexu sú pravidlá Protokolu upravujúce šírenie reklamy (mediálnej komerčnej komunikácie) len také prísne, aké prísne sú zákonné ustanovenia, ktoré sa do pravidiel Protokolu recipovali.

12. Preto pokiaľ by reklama mohla obstáť popri norme ustanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom, môže obstáť aj popri pravidle Protokolu, do ktorého sa predmetná norma recipovala.

13. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 468/2013 Z. z. o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby (ďalej len „Vyhláška“) technické požiadavky na zvukovú zložku programovej služby, ktoré je vysielateľ povinný zabezpečiť podľa § 20 ods. 5 písm. d) Zákona, sú tieto:

a) integrovaná hlasitosť každého programu, reklamného bloku, zvukovo-obrazového prostriedku používaného na oddelenie vysielania reklamy a telenákupu a ostatných zložiek programovej služby, ktoré nie sú zaradené do reklamného bloku, musí byť normalizovaná na cieľovú úroveň - 23,0 LUFS, pričom pri vysielaní samostatných reklamných šotov sa táto povinnosť vzťahuje na každý samostatne vysielaný reklamný šot; povolená odchýlka od cieľovej úrovne - 23,0 LUFS je +/- 0,5 LU a pre vysielanie programov, pri ktorých nie je možné prakticky dosiahnuť normalizáciu na cieľovú úroveň - 23,0 LUFS, je povolená odchýlka +/- 1 LU od cieľovej úrovne - 23,0 LUFS,

b) okamžitá úroveň hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť -15 LUFS a krátkodobá úroveň hlasitosti reklamného šotu a inej zložky programovej služby, ktorá trvá kratšie ako 30 s, nesmie presiahnuť - 20 LUFS.“

V. Predmet sťažnosti z pohľadu pravidiel Protokolu

14. Podľa § 15 ods. 7 Opčného protokolu „Pokiaľ nejde o vysielanie internetom, televízny vysielateľ zabezpečí, aby zvuková zložka reklamných oznámení a telenákupu v rámci ním vysielanej programovej služby zodpovedala technickým požiadavkám na hlasitosť podľa príslušného vykonávacieho právneho predpisu, čo televízny vysielateľ preukáže Komisii technickým meraním alebo technickým záznamom, ak ho o to Komisia požiada.“

VI. Stanovisko širiteľa k predmetu sťažnosti

15. Širiteľ bol dňa 2. 1. 2025 vyzvaný, aby sa k predmetu sťažnosti vyjadril v lehote piatich pracovných dní, t. j. do 10. 1. 2025. Širiteľ bol taktiež vyzvaný k preukázaniu dodržiavania požiadaviek na hlasitosť zvukových zložiek reklamných oznámení a telenákupu podľa príslušného vykonávacieho právneho predpisu, ktorý vydáva regulátor (do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného na základe § 20 ods. 5 písm. d) Zákona o mediálnych službách zostáva v platnosti a účinnosti vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 468/2013 Z. z. o technických požiadavkách na zvukovú zložku programovej služby) a to formou technického merania alebo technickým záznamom vysielania (17.12.2024 cca 15:10 – 15:40 hod.). Širiteľ požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie do 17.01.2025, čomu bolo zo strany Rady vyhovené.

16. Širiteľ poskytol prostredníctvom svojho právneho zástupcu Komisii vyjadrenie dňa 17.1.2025.

17. V stanovisku širiteľ o.i. uvádza, že „v zmysle Žiadosti Rady a citovaného ustanovenia Opčného protokolu vykonal technické meranie hlasitosti vysielania dňa 17.12.2024 v časovom rozsahu od 15:10 – 15:40 hod. Meraním bolo zistené, že v rozhodnom časovom rozsahu dosiahla hlasitosť vysielania úroveň – 22,7 LUFS, t. j. v rámci Vyhláškou povolenej odchýlky +/- 0,5 LU od predpísanej úrovne - 23,0 LUFS. Z predloženého reportu merania vyplýva nasledovné:

- Celková hlasitosť je -23 LUFS (Vyhláškou stanovená je -23 LUFS)
- Maximálna hlasitosť je – 20 LUFS (Vyhláškou stanovená je do - 20 LUFS)
- Okamžitá hlasitosť je -17.7 LUFS (Vyhláškou stanovená je do -15 LUFS)
- Rozsah hlasitosti je 11 LU (Vyhláškou stanovená je do 15 LUFS)

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, každé z uvedených meraní, resp. častí merania bolo v súlade s Vyhláškou. Širiteľovi záleží na dodržiavaní právnych predpisov a v rámci vysielania prijíma rôzne opatrenia na zabezpečenie tohto súladu. V procese vysielania Širiteľ kontroluje hlasitosť programov a reklamných blokov nastavenými postupmi a na to používanými procesormi, ktoré slúžia na zabezpečenie dodržiavania úrovne hlasitosti. Širiteľ si zároveň dovoľuje poukázať, že v rámci odporúčania EBU R 128 sa uvádza všeobecná tolerovaná odchýlka +/- 1,0 LU, nielen na živé prenosy. Rovnako je odchýlka nastavená aj v Českej republike. V tomto ohľade je zároveň podstatné uviesť, že dôvodom prijatia odporúčania EBU R 128 a aj Vyhlášky, bola ochrana divákov pred neprimerane hlasnými reklamnými blokmi. V programe sa môžu striedať hlasnejšie a tichšie pasáže (akčné scény alebo naopak mlčanie postáv). Procesor, ktorý ma za úlohu zabezpečenie dodržiavania stanovenej úrovne hlasitosti v rámci celého vysielania, zabezpečuje aj plynulý prechod medzi koncom programu a reklamným blokom. V tejto časti procesor najmä kompenzuje, ak je koniec programu príliš hlučný alebo naopak príliš tichý. Objektívne nemožno docieľiť, aby program v každej jeho sekunde dosahoval hlasitosť vyžadovanú Vyhláškou a je evidentné, že tento cieľ Vyhláška ani nesleduje. Primárnym cieľom ustanovenia úrovne hlasitosti je ochrana divákov pred neprimerane hlasným reklamným blokom a teda takýmto „šokovým“ získaním pozornosti diváka. Vysielateľ zastáva názor, že hlasitosť namietanej časti vysielania ako celku bola v súlade s požiadavkami Vyhlášky a tak sa porušenia Opčného protokolu nedopustil.

18. Šíriteľ požiadal o osobnú účasť na zasadnutí senátu, kde sa má predbežne posúdiť súlad komunikátu s pravidlami Protokolu.

VII. Predbežné posúdenie

19. Predbežné posúdenie sa uskutočnilo dňa 23. 1. 2025 trojčlenným senátom v súlade s § 24 Protokolu.

20. Predmetného zasadnutia senátu sa zúčastnila splnomocnená zástupkyňa šíriteľa, ktorá zhrnula argumenty uvedené v stanovisku.

21. Po predbežnom posúdení dospel senát k záveru, ktorý je vyjadrený vo výroku tohto nálezu a odôvodnený nižšie vo VIII. časti tohto nálezu.

22. Záver predbežného posúdenia bol dňa 06.02.2025 oznámený šíriteľovi, ktorý v lehote na námietky vyjadril so závermi posúdenia súhlas.

VIII. Názor Komisie

23. V predmetnom prípade senát pri posudzovaní vychádzal z tvrdení a výsledkov merania hlasitosti predmetného časového úseku, ktoré predložil šíriteľ. Z uvedeného vyplýva, že hlasitosť vysielania na televíznej programovej službe TV Dajto dňa 17. 12. 2024 v čase od 15:10 do 15:40 hod. bolo súladné s legislatívnymi požiadavkami na zvukovú zložku programovej služby a senát nemá iný dôkaz, že v predmetnom časovom období došlo k porušeniu týchto požiadaviek a pravidiel.

24. Vo vzťahu k osobitnej námietke sťažovateľa ohľadom šírenia konkrétnej reklamy (reklamného oznamu), ktorá propaguje portál (cenový porovnávač) heureka.sk., Senát konštatoval, že táto bola odvysielaná ako súčasť reklamného bloku. Úroveň hlasitosti danej reklamy bola v súlade s legislatívnymi požiadavkami na zvukovú zložku programovej služby. Samotné spracovanie reklamy zároveň neobsahovalo akustické výrazové prostriedky, ktoré by mohli objektívne, ale ani subjektívne vyvolať v divákovi dojem hlasnejšieho prejavu (napr. výkrik, hlasná hudba a pod.) a Senát preto nepovažuje šírenie predmetného komunikátu za rozporné s Protokolom, či Kódexom.

IX. Záver posúdenia predmetu sťažnosti

25. Na základe vyššie uvedeného Senát na svojom zasadnutí dňa 23. 1. 2025 v súlade s § 131 ods. 1 Zákona rozhodol, že šírením mediálnej komerčnej komunikácie dňa 17.12.2024, v čase od 15:10 do 15:40 hod, v televíznom vysielaní TV Dajto, strana Protokolu – vysielateľ televíznej programovej služby, spoločnosť MARKÍZA SLOVAKIA, spol. s r. o., Bratislava – neporušil pravidlá Protokolu vrátane pravidiel recipovaných doň zo Zákona a posudzovaná sťažnosť sťažovateľa nie je opodstatnená. V súlade s § 130 ods. 1 Zákona je platný arbitrážny nález rozhodnutím vo veci.

Poučenie

Šíriteľ alebo sťažovateľ môžu požiadať Radu o preskúmanie nálezu v lehote do troch pracovných dní od odoslania nálezu, ak zaplatia poplatok a zároveň

a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na posúdenie reklamy a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia osoby, ktorá o preskúmanie žiada,

b) namieta sa porušenie Poriadku, pravidlo štvrtej časti Protokolu alebo iné pravidlo Kódexu (resp. Protokolu), ktorého porušenie predpokladá preskúmanie nálezu,

c) namieta sa neoznámenie konfliktu záujmov niektorého člena Komisie, resp. senátu.

Poplatok spojený s prieskumom nálezu vo výške 30 EUR pre fyzickú osobu alebo 300 EUR pre právnickú osobu je potrebné uhradiť na č. účtu Rady: IBAN SK15 1100 0000 0026 2210 7629. Variabilný symbol: číslo sťažnosti uvedené v záhlaví tohto nálezu.

V Bratislave, dňa 11.02.2025

Mária Tóthová Šimčáková v. r.
predsedníčka Komisie

* * *